

BASIMI YAPILAN ŐEKLİ

22.04.2000

KUDDUS

Yazan

Lowell Johnson

Çeviren

Kerem Onat

ISBN – 975 – 6853 –00 –X

BAHA BASIM FDAĐITIM SAN. VE TİC. A.Ő.

Tünel Meydanı Tünel Geçit İşhanı B Blok No:317

80050 Tünel İstanbul

TelⓂ0212) 245 69 89 –252 50 94 Fax: 0212 251 33 50

Baskı: Hat Baskı Sanatları Ltd.Őti

Kasım 1998

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Golden Crowns Serisi önsözü

İlerki sayfalarda, yapılan büyük fedakarlıkları okuyacaksınız. Bahai Dini'nde eski inananların hikayelerini okuyan herkes, bu insanların neden bu kadar fedakarlık yaptıklarını merak edecektir. Hz. Bab veya Hz. Bahauallah'ın Mesajları'nın farkı neydi ki, normal insanları, kahramanlığın doruğuna çıkartıp, Emir için şanlı bir şekilde ölmelerine sebep oldu.

Hz. Bab¹'in ve Hz. Bahauallah²'in öğretileri, geçmişin Peygamberlerinin açıkladığı kutsal prensipleri tekrar eder. Bu öğretileri Saklı sözler adında çok küçük bir kitapta okuyabilirsiniz. Kitap Hz. Bahauallah tarafından yazılmıştır. Ama bu ezeli gerçeklerin yanında, Hz. Bab ve Hz. Bahauallah, daha önce hiçbir Tanrı Peygamberi tarafından açıklanmamış yeni öğretiler de getirmişlerdir. İşte onlardan bazıları:

Bahailiğin ilk öğretisi, bütün insanların insanlık ailesinin üyeleri olduğudur. Hz. Bahauallah bütün insanlığa karşı şöyle der: 'Siz hepiniz bir ağacın meyvaları ve bir dalın yapraklarısınız.' Bununla, Hz. Bahauallah, insanlık dünyasının bir ağaca, ırkların onun dallarına ve kadın ve erkeklerin de bu ağacın meyva ve çiçeklerine benzediğini söylemek istiyor. Eski dinlerin hepsinde, insanlık alemi iki bölüme ayrılırdı. Birinci bölüm, Tanrı'nın Kitabı'nın ya da temiz ağacın insanlarından, ikinci bölüm ise, kaybolan ya da kötü ağacın insanlarından oluşuyordu. Hz. Bahauallah bu öğretiyi değiştirmiş ve dünyanın bir olduğunu ve onun içindeki bütün insanların bir aileye mensup olduğunu açıklamıştır. Başka hiç bir dinde bulunmayan bu öğreti Hz. Bahauallah'ın özel bir öğretisidir. O, bazı insanların uykuda olduklarını, uyandırılmaları gerektiğini; kimilerinin hasta olduğunu, iyileştirilmeleri gerektiğini; kimilerinin çocuk gibi olduklarını, eğitilmeleri gerektiğini; ama hepsinin Tanrı'nın cömertliğini ve hediyelerini aldıklarını söyler.

---

¹ Hz. Bab, Hz. Bahauallah'ın müjdecisidir. Şiraz, İran'da 20 Ekim 1819'da doğdu ve Tebriz, İran'da 9 Temmuz 1850'de şehid edildi. 'Bab', 'Kapı' demektir.

² Hz. Bahauallah, Tanrı'nın dünya üzerindeki en yeni Zuhuru'nun adıdır. Tahrân, İran'da 12 Kasım 1817'de doğdu ve Hayfa yakınlarında, İsrail'de 29 Mayıs 1892'de öldü. 'Bahauallah', 'Tanrı'nın Nuru' demektir.

Bahailiğin bir yeni öğretisi de, gerçeği serbestçe araştırmaktır. Yani, hiç kimse kör bir şekilde sadece atalarının izinden gitmemelidir. Herkes, kendi gözleriyle görmeli, kendi kulaklarıyla duymalı ve gerçeği kendisi için araştırmalıdır.

Bir başka öğreti de şudur: Tanrı'nın bütün dinleri birdir. Yalnız bir Tanrı vardır, dolayısıyla, sadece bir din olabilir -Tanrı'nın Dini-. Bütün eski Peygamberler, aynı Tanrı'nın ağzından çıkan, aynı esas gerçekleri öğrettiler. Bu öğreti yenidir ve Bahailik'e özeldir.

Yeni prensiplerden biri de, dinin insanlar arasında birliğe, uyuma ve anlaşmaya neden olması gerekliliğidir. Eğer din, kin ve nefret sebebi olmaya başlar ve insanları ayrılığa ve kavgaya yöneltirse, o zaman dünyada hiç din olmaması daha iyidir.

Bahailik aynı zamanda, dinin, bilim ve mantıkla uyuşması gerektiğini öğretir. Eğer bilim ve mantıkla uyuşmazsa, batıl inanç haline gelir. Bu güne kadar, düşünce ve mantığına uymadığı halde, dini bir öğretiyi kabul etmek, bir gelenek halini almıştı.

Dini inanç ve mantık ve bilim arasındaki uyum, insanların ruhlarına yeni yeni pencereler açar.

Hız. Bahauallah, kadın ve erkeğin eşit olduğunu öğretmiştir. Bu da Bahailiğin öğretilerine özeldir, çünkü diğer bütün dinler, erkeği kadının üzerinde tutmuştur.

Başka bir yeni dini öğreti de, dini, ırksal, vatansal ya da politikayla ilgili bütün önyargıların, barış dolu bir yaşam için oluşacak somut bir kurumu yok ettiği inancıdır. İnsanlar önyargılarını yenmelidirler ki, insanlık aleminin birliği ve ayrı parçalara bölünmüş olmadığı esasını görebilsinler.

Bahai öğretilerinde Genel Barış vaad edilmiştir. Bu Genel Barış, Hız. Bahauallah'ın prensipleri yerine getirilince başarılacaktır. Barış, bütün uluslara, hükümetlere, insanlara, dinlere, ırklara ve insanlığın bütün bölümlerine gelmelidir. Başka hiç bir Peygamber, Kendi dönemi sırasında dünyaya barış sözü vermemiştir, ama bu Hız. Bahauallah'ın özel öğretilerinden biridir.

Hız. Bab ve Hız. Bahauallah, her bir insanın bilgi kazanması ve eğitim alması gerektiğini öğretmişlerdir. Bahai Dini'nde hem kızların hem de erkeklerin eğitim alması, dini bir kuraldır.

Hız. Bahauallah çözümü açığa vurmuştur ve ekonomiyle ilgili sorunun çaresini bulmuştur. O, ekonomik problemin çözümünün, ruh krallığında yattığını söyler. Hiç bir Peygamberin kitabı, bu önemli insan sorunundan bahsetmemiştir.

Bu yeni dinin, en büyük yeni prensibi, Misak'ın Merkezi'nin oluşturulması ve tayin edilmesidir. Bu da, geçmişte başka hiç bir

Peygamberin söylemediği, başka bir öğretileridir. Hz. Bahauallah, O'nun görevine devam etmesi ve O'nun gidişinden sonra, Bahailerin bir arada tutması için, Misak'ın Merkezi³'ni tayin etmiştir. Bir insan Bahai olduğu zaman, Sözleşme'nin içerdiği kurallara uymayı kabul etmelidir. Bu yolla Hz. Bahauallah, Tanrı'nın Dini'ni, farklılık ve ayrılıklardan korumuştur. O, dinin mezhep veya gruplara ayrılmasını imkansız kılmıştır. İnananların birliğinden emin olmak için, Tercüman ve öğretilerinin Açıklayıcısı da dahil, dünyadaki bütün insanlarla Sözleşme'ye girmiştir, ki, hiç kimse Tanrı'nın Dini'ni, kendi fikirleri ve görüşleri doğrultusunda tercüme etmesin ya da açıklamasın ve kutsal kelimelerden kendi anladıkları üzerine bir mezhep kurmasın.

Bunlar, geçmiş dinlerden farklı ve Hz. Bab ve Hz. Bahauallah'ın getirdiği prensiplerden bazılarıdır. Ondokuzuncu yüzyılda binlerce kadın ve erkek, bu prensiplere uyararak inançları ve öğretilerinden vazgeçmek yerine öldüler. Bugün ise, yirminci yüzyılda, milyonlarca Bahai, hayatlarını, bu öğretileri kanıtlamak ve bütün insanlara ve her yere götürmek için yaşıyorlar.

Golden Crown serisinde, Lowell Johnson, şehitlik tacını kazanan, eski inananlardan bazılarının hikayelerini anlatıyor. Bu inananlardan bir tanesi Kuddüs'tü. İşte onun hikayesi.

---

³ Hz. Bahauallah, Misak'ın Merkezi olarak, en büyük oğlu, Abdülbaha'yı seçti. O, İsrail, Hayfa'da, 28 Kasım 1921'de ölene kadar, Bahailer'e yol gösterdi. 'Abdülbaha', 'Baha'nın Kulu' ya da, 'Nur'un Kulu' anlamına gelir.

Not

Bu basım için, bu hikayeler geniş bir şekilde gözden geçirilmiştir. Yüksek sesle, etkili bir biçimde, ya da özel okuma için kullanılabilir.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.

Molla Hüseyin, Bab'ın ilk inananydı ama Muhammet Ali (daha sonra 'Kuddüs' olarak anıldı) onun en sevdiği öğrencisiydi. Kuddüs, Kutsal yada En Kutsal anlamına gelir.

Annesinden dolayı Kuddüs doğrudan doğruya Hz. Muhammet'in torunuydu. İran'ın kuzey bölümünde bulunan Barfuruş kentinde doğdu. Annesi, o çok küçükken vefat etti. Babası, Kuddüs Maşhad'ta ki okulda okurken vefat etti. Bundan dolayı onu çok seven üvey annesi tarafından büyütüldü. O çok akıllı ve iyi bir öğrenciydi.

Kuddus 18 yaşındayken Seyyid Kazım ve onun yeni öğretilerini duymuştu, bu yüzden Seyyid Kazım'ın sınıfına katılmak için Irak'ta Bağdat'a yakın olan Kerbela'ya gitti. Seyyid Kazım, Bab'ın gelişini bilen kişilerden biriydi. Çok kısa süre sonra Kuddus, Seyyid Kazım'ın en sevdiği öğrencisi oldu. Kuddus her zaman odadaki en alçak sandalyeyi alırdı. Çok sessiz ve çok alçak gönüllüydü ve nadiren kendi arkadaşlarından bahsedirdi.

Seyyid Kazım sıkça, her ne kadar en alçak sandalyelere otursalar da ve her ne kadar sessiz olsalar da öğrencilerinin Allah görüşünde Seyyid Kazımdan daha yüksek olduklarından bahsettiklerini duyardı. Her ne kadar Seyyid Kazım açıkça anlattıysa da diğer öğrencilerden hiçbiri bahsedilen adamın Kuddüs olduğunu anlamadı.

Kuddüs, Vaad edilenden sonraki özgür bir arayıcıydı. Bundan dolayı, arkadaşları Şiraz da ki Molla Hüseyin'e gidip ona Vaad edilen kimseyi bulup

bulamadığını sorduklarında onlarla değildi. O dışarıda Sevgiliyi tek başına arıyordu.

Bir akşam Vaad edilen kimseyi ararken Şiraz şehrine gitti. Orada Seyyid Kazımın sınıfında tanıştığı Molla Hüseyin'i gördü, yolda yürüyordu. Kuddüs yolculuktan dolayı yorulmuş ve kirlenmişti ama Molla Hüseyin'i kolları arasına aldı ve ondan vaad edilen kimseyi bulup bulmadığını söylemesini istedi. Molla Hüseyin onu sakinleştirmeyi denedi ve ona bir süre dinlenmesini söyledi, daha sonra konuşacaklardı. Ama Kuddüs sakinleşmeyecekti.

O sırada Kuddüs, Molla Hüseyin'den biraz uzakta yürüyen adama bakmaya başladı. Kuddüs, Molla Hüseyin'e döndü ve "neden onu benden saklamaya çalışıyorsun? Ben onu yürüyüşünden tanıyabilirim. O hariç hiç kimse, doğuda ve batıda gerçeği kabul etmedi. Bütün dünyada hiç kimsede kutsal insanda gördüğüm gücü görmedim."

Molla Hüseyin, Kuddüs'ün cümlelerine çok şaşırdı, bu yüzden ondan bir dakika için izin isteyip genç adamla konuşmaya gitti. Molla Hüseyin, Bab'a Kuddüs'ün sözlerinden bahsetti ve Bab sanki onun ruhuyla zaten konuşmuş ve onu zaten tanıyormuş gibi şaşırmamasını söyledi. Onun gelmesini bekliyordu. Bu yüzden Bab, Molla Hüseyin'e ona gidip, huzuruna getirip getiremeyeceğini sordu.

Kuddüs, Bab tarafından olağan üstü şekilde 18 diri harften sonuncusu olarak seçildi. Bu 18 kişi Bab'la birlikte yeni zuhurda ilk 19 inananı oluşturdu.

Kuddüs, Şiraz'a vardığında ve Bab'ın Vaad edilen kişi olduğunu anladığında sadece 22 yaşındaydı. Bu birbiri ardına gelen zor yıllarda hiç kimse bu genç yaşında Kuddüs kadar cesaret ve inanç gösteremedi. Bab

diri harflerin her birini huzuruna çağırduğında ve onlara yerine getirmeleri için görevler verdiğinde, Kuddüs, Bab'ın yanında kalması ve ona eşlik etmesi için seçilen kişiydi.

Bab, Molla Hüseyin'den Bahauallah'ın onun inanı olduğuna dair mesaj aldığıında, Kuddüs onun yanındaydı. O andan itibaren Kuddüs, Bab'ın yeni bir ruh ve yeni bir ümit gösterdiğini fark etti. Bab'ın, yeni inananı olan Bahauallah'a olan çok büyük güveni olduğu açıktı ve Kudüs'e, artık Mekke ve Medine'ye hacca gitme zamanının geldiğini söyledi. Kuddüs'ü, kendisine refakat etmesi için seçti.

2

Bab ve Kuddüs, Bab'ın Etiyopyalı hizmetçisiyle birlikte, Mekke ve Medine'ye gitmek için Şiraz'dan ayrılan hacıların grubuna katıldılar. Onlar ilk olarak, Bab'ın ve alçak gönüllü tüccar amcasının birlikte çalıştığı Buşşir'e gittiler.

Gezi için yapılan son düzenlemelerden sonra, seyahat gemisine tırmandılar ve fırtınalı denizlerde 2 ay geçirdiler. Hava çok kötüydü ve bir çok hacı denizin çalkantısından dolayı hastalandılar. Ama hiç bir şey Bab'ı dualarından ve yazılarından alı koyamadı. Bu sıralarda Kuddüs, Onun sekreterliğini yapıyordu. Günün her saati Bab'ın ona yazması için söylediği her kelimeyi not etmekle meşguldü. Gemideki diğer insanlar hasta ve korku içindeyken Bab ve Kuddüs sakindi.

Bab ve Kuddüs deniz yolculuğunun sonuna vardıklarında Cidde şehrine demir attılar. Bab burada bir hacı için uygun olan kıyafetleri giydi ve Mekke çölünü geçmek için yolculuğuna deveyle devam etti. Her ne kadar Bab, Kuddüs'e deveyi sürmesini önerdiyse de, o reddetti. Kuddüs, Bab'ın bindiği devenin dizginlerini

tutarak yürümei tercih etti ve böylece onu olabilecek tehlikelerden koruyabilecekti. Kuddüs, Cidde'den Mekke'ye kadar bütün yolu yürüdü, Efendisinin ihtiyaçlarıyla memnuniyetle ilgilendi ve yorgunluğu ile acı veren ayaklarını tamamen unuttu. Kuddüs, her gece uykusundan fedakarlık ediyordu. Sevgili'yi korumak ve güvende tutmak için her dakika başında bekliyordu.

Kuddüs'ün Mekke' deyken en büyük görevi, Bab'tan gelen mesajları, Allah'ın Kutsal Evi'nin bekçisi olan Şerif'e ulaştırmaktı. Bu mektupta, Bab, mesajının maksadını açıklamıştı ve Şerifi Varlığının Gerçeğini kabul etmeye çağırıştı. Başka yazılarını da gönderdi böylece Şerif Sözlerinin gücünü tanıyabilecekti. Bab'ın, mektubundaki yazısının maksadı, müslümanlık inancının baş reisine bütün inançlı müslümanların bekledikleri Vaad edilen kişinin geldiğini bildirmektir.

Bab, bu çok önemli mektubu Şerif'e ulaştırması için verdi. Kuddüs, Efendinin öğretilerini takip etti ve mektubu Şerif'in ellerine teslim etti.

Her ne kadar çok meşgul ve okumaya zamanı olmasa da Şerif iyi bir insandı. Birkaç gün sonra Kuddüs, Şerif'e gitti ve cevabı olup olmadığını sordu. Şerif ona şu anda çok meşgul olduğunu söyledi. Mektubu okuyacak ve daha sonra cevap yazacaktı. Şerifin bilgisi o kadardı ki Allahtan gelen bir mesajı okumaya vakti yoktu.

Mekke'den sonra Bab ve Kuddüs, Medine'ye gittiler. Oradan da Cidde'ye döndüler, bir kere daha 2 aylık bir deniz seyahati yaptılar ve tekrar Buşhir'e demir attılar. Seyahat tamamen 9 ay sürmüştü ve bu Kuddüs'ün Bab'a eşlik etmesinin sonuydu.

Bab ve Kuddüs Buşhir'e vardıklarında, Bab, Kuddüs'ü huzuruna çağırdı ve ona "Bana eşlik ettiğin günler bitiyor. Ayrılma vakti geldi, Bu öyle bir ayrılıktı

ki Allahın krallığında ve onun görkemli huzurunda ki buluşmanın haricinde hiçbir şeyin sonlandıramayacağı bir ayrılık...Kaderin eli seni O'nun yüzü hürmetine bir çalkantı okyanusuna daldıracak ve derinliklerinde öyle bir sevinç meydana gelecek ki sen ebedi metanetli olarak seçildin... Onun ismi hürmetine seçkinler ordusunda cefalar çekmeye... Şiraz'ın sokaklarında... Şiddetli darbeler vücuduna zarar verecek. Ama sen ayakta kalacaksın...Görünmeyen ordular büyük bir hızla yardımına gelecek ve tüm dünyaya senin şanını ve kahramanlığını duyuracak.”

Bu sözlerle Bab, Kuddüs'e veda etti. Kuddüs'e, amcasına ulaştırması için bir mektup ve birde bazı yazıları verdi. Sonra Kuddüs'e, karısına, annesine ve Şiraz'da ki bütün sevdiklerine sevgilerini söylemesini söyledi.

Ve böylece Kuddüs, efendisinin dileklerini gerçekleştirmek için Şiraz'a yolculuğa çıktı. Şiraz'a vardığında onu evinde kalması için davet eden Bab'ın amcası Hacı Mirza Seyyid Ali onu sevgiyle karşıladı. Birkaç zamandır Hz. Bab ve mesajını tanıyor olmasına rağmen tüm hikayeyi bilmiyordu. Kuddüs her şeyi anlattığı zaman, o gerçeği gördü ve Şiraz'da Bab'ın 18 diri harften sonra ilk inananı oldu. İnancı çok güçlenmişti, Bab'a olan sevgisi çok fazlaydı. Bütün ömrünü ona hizmet etmeye adadı. O, Şiraz şehrinde göze çarpan bir iş adamıydı. Fakat hiçbir şey ona insanlara yeni mesajı anlatmaktan, inancı korumaktan yada Hz. Bab'ı duyurmaktan alı koyamadı. Büyük sevgisinden dolayı, Tahran'daki yedi şehitlerden birisi olarak yaşamını yitirdi.

Kuddüs'ün, Şiraz'da ziyaret ettiği diğer bir insanda Molla Sadık'tı. Molla Sadık, Bab'ı, inançlı Müslümanlara camide kılavuzluk ederken onlara Bab'ın

yazdığı ve kullanılmasını istediği duaları okumalarını söyleyecek kadar çok severdi. Rahipler sınıfından diğer adamlar Molla Sadık'ı vilayetin valisine şikayet edecek kadar çok sinirlendiler. Vali Kuddüs ve Molla Sadık'ın tutuklanmasını istedi.

Molla Sadık'a sorular sorduktan sonra vali ona küfür etti ve hizmetçilerinden Molla Sadık'ın kıyafetlerini çıkarmalarını istedi. Sonra o, Kuddüs'ün ve Molla Sadık'ın sakallarının yakılmasını, burunlarının delinmesini, delikten ip geçirilmesini ve caddelerde herkesin görmesi için sürülmesini emretti.

Her şey Valinin istediği gibi oldu ve hiç kimse onlara yardım etmeye çalışmadı. Kuddüs ve Molla Sadık cesurca kendilerini Tanrının ellerine bıraktılar ve Molla Sadık kırbaçlanırken bile yüzünde gülümseme vardı, bildiği kadarıyla yanlış bir şey yapmamıştı. Kısa süre sonra Şiraz'ı terk etmeleri söylendi ve eğer geri gelmeyi denerlerse öldürülecekleri konusunda uyarıldılar.

Bab'ın, Kuddüs'e söylediği son kelimeler hatırlıyor musunuz? “Şiraz'ın sokaklarında... şiddetli darbeler vücuduna zarar verecek... Görünmeyen ordular büyük bir hızla yardıma gelecek.”

Bu yolda Kuddüs ve Molla Sadık, İran topraklarında sevgili inanç uğruna ilk acı çekenlerdi.

3

Kuddüs, Şiraz'dan, iyi bir öğrenci olan hacı Seyyid Cevat'ı imana getirdiği yer olan Kirman'a gitti. Kirman'dan da diğer şehirlere gitti, sürekli tebliğ ediyordu, sürekli diğer insanları yaşamlarını Bab'a vermelerini öneriyordu.

Kuddüs, Tahran'da iken, Bahauallah'ın huzuruna getirildi. Bahauallah'ın o anda Kuddüs hakkında

düşünceleri bilinmiyor ama Bahauallah'ın kardeşi Aka Kelim çok etkilenmişti. Bir arkadaşına “Kuddüs'ün cazibesi, rahat hali, saygısı, zarafeti, sakalının ağırbaşlılığıyla birleşmişti, herkes tarafından sevilmişti. Bir gün onu dua etmek için hazırlanırken seyrettik ve onun mevcut olan herkesten ne kadar farklı olduğunu, ne kadar nazik olduğunu fark ettik. Her şeyi gözümüze nazik ve namuslu göründü.”

Kuddüs, Tahran'dan, birçok ayını ailesi ve akrabasıyla geçirdiği Barfuruş'ta Mazıdaran vilayetinde ki evine gitti. Kuddüs'ün üvey annesi ona gerçek annesiymiş gibi şefkat ve özen gösterdi. Annesi, Kuddüs'ün evleneceği günü ipe çekiyordu. Bunun onu her şeyden daha mutlu edeceğini söyledi. Kuddüs 25 yaşındaydı ve annesi ona sıkça “korkarım mutluluğum tamamlanmadan mezarıma gideceğim.” diyordu.

Kuddüs ona “Evleneceğim gün daha gelmedi. O gün en mutlu gün olacak. Evde değil açık havada olacak. Sabzih meydanın ortasında herkes bakarken olacak. Orada evlenmemi kutlayacağım ve göreceksin ki bütün umutlarım gerçek olacak.” Üvey annesi bu konuşmalardan Kuddüs'ün 3 yıl sonra Sabzih meydanında öleceğini mana ettiğini anlamadı ve o yaşamını kendini Bab için kurban etti.

Kuddüs, 2 yıl Barfuruş'ta yaşadı. Her sınıftan insanla konuştu ve karakterinin kibarlığı ve çok bilgisi ile kentte herkes tarafında çok sevildi.

Bir gün Molla Hüseyin, Kuddüs'ün evine geldi ve Makû zindanındaki Bab'ı ziyaretinde yeni geldiğini haber verdi. Molla Hüseyin'i görmek Kuddüs için harikaydı. Onu kollarının arasına aldı, misafirinine üzerine titredi, onu rahat ettirmek için her şeyi yaptı. Kendi elleriyle Molla Hüseyin'in ayaklarındaki kabarcıkları yıkadı ve Elbiselerini temizledi. Molla Hüseyin'e

masadaki şeref sandalyesini verdi ve bütün arkadaşlarını onunla tanışmaları için çağırdı.

Akşam yemeğinden sonra misafirler gittiğinde Kuddüs, Bab hakkındaki bütün haberleri duymak istedi. Uzun bir konuşmadan sonra, Molla Hüseyin son olarak “Ama bana Emri yaymak için ne yapmam gerektiğine dair kesin talimatlar vermedi. Mazindaran’ın, bana açığa çıkacak bir gizli hazine olduğunu söyledi ve ben ne yapacağımı bilecektim.”

Kuddüs’ün, Bab’ın en iyi öğrencisi olduğunu biliyoruz. Bab’ın Kuddüs’ü 14 ay kendisiyle olması için seçtiğini, böylece onu kendisi hapisteyken işlerini yürütecek şekilde eğittiğini de biliyoruz. Kuddüs Bab ile birlikteken diğer diri harflerin öğrenmesi için ayrıcalık yapılmayan bir çok şey öğrenmişti. Kuddüs’e Bab’ın yanındayken, onu Babilerin en yücesi yapan ruhsal bir güç verilmişti.

Kuddüs, Molla Hüseyin’in gizli hazineyi aradığını öğrenince, Molla Hüseyin’e tamamladığı bir kağıt parçası yazı gösterdi. Molla Hüseyin yazıyı okudu ve Bab tarafından ona verilmiş olan ruhsal gücü onayladı. Tereddüt etmeden “Kuddüs, Bab’ın bulacağını söylediği gizli hazinedir. Her ne kadar efendim şimdi Azerbaycan dağlarında ki zindan da olsa da, ihtişamının yansıması benim önümdedir.” dedi. O andan itibaren Molla Hüseyin, Kuddüs’ü yeni lideri olarak kabul etti ve Ona emreden Babmış gibi Kudüs’ün her istediğini yaptı. Böylece Kuddüs, Bab, Makû zindanı ve Çehrik kalesindeyken Babilerin yeni lideri oldu.

Ertesi sabah Kuddüs’ün evinde ikinci kez toplandıklarında, Kuddüs’ün, Molla Hüseyin’e “şimdi bu saatte, kalkmalısın ve Horasan’a gitmelisin. Meşhed şehrinde yaşayabileceğimiz ve misafir kabul edebileceğimiz bir ev inşa et. Bu eve bütün temiz ruhları

çağrımalsın ve onlara Tanrının amacını öğretmek için onları hazırlamalıyız.”

Molla Hüseyin ayrıldı. Kısa süre sonra Meşhed'deki ev bitti.Hz.Bab'ın ardından babiye adı verildi. Bu ev bugün hâlâ aynı ismi taşımaktadır. Ev inşa edildikten kısa bir süre sonra, Kuddüs, Molla Hüseyin'e gitti. Hep birlikte bir takım gibi çalıştılar. Molla Hüseyin insanların arasına girecekti ve onların Din ile ilgilenmelerini sağlayacaktı. Sonra insanları Babiye'ye, Kuddüs'ü dinlemeleri için getirecekti. Kuddüs onları tebliğ edecekti, teşçillerini kabul edecekti ve onları diğer insanları tebliğ etmek için gönderecekti. Böylece muhteşem bir ruh bütün Meşhed şehrine yayıldı. Bir çok insan öğrenmek için eve gidiyordu. Trafik polisi trafiği kontrol edemiyordu. İnancın haberleri Meşhed vilayetinin her yerine ve dışına yayılmıştı.

4

Dinin İran'da hızlıca yayıldığı zamanda Bab, zindanda bütün inananlara Horasan vilayetinde toplantı yapmalarını isteyen bir mesaj gönderdi. Bab zindanda iken, orada Babilerin lideri olarak bulunmak Kuddüs için çok önemliydi. Meşhed'ten ayrılmadan önce, Kuddüs, Meşhed'teki inananları huzuruna çağırıldı ve onlara “Şimdiden itibaren Molla Hüseyini lideriniz olarak görün. O size ne derse soru sormadan itaat edin. Yakın gelecekte sizin için zor zamanlar olacak. Sınavdan geçeceğiniz günler geliyor. Eğer Molla Hüseyin'e kulak verecek olursanız, en güvende olduğu anların en sıkıntılı olduğunu farkedersiniz.”

Bu sözlerle Kuddüs Meşhed'teki inananlardan ayrıldı ve küçük bir köy olan Bedeşt'e doğru yola çıktı. Bedeşt'e giderken, Şahrud köyünde Bahauallah tarafından ziyaret edildi ve toplantıya birlikte gittiler.

Yazın başlangıcıydı. Bahauallah Bedeşt'e vardığında, 3 tane bahçe kiraladı – biri Kuddüs'e, biri Tahire'ye ve onun hizmetçisine, bir tanesi de kendisine. Tahire, hatırlayacaksın, diri harflerdeki tek kadın. Bahai tarihindeki toplantı da toplam dinleyen 81 babi vardı. Bütün 81 kişi Bahauallah'ın misafiriydi. Toplantı 22 gün sürdü.

Toplantının amacı eski kuralları yıkma ve babilerin yeni Devrini anlatmaktı. Bu zamana kadar onlar Muhammet'in kurallarını uyguluyorlardı. Ama Bab'ın yeni öğretilerini uygulayacakları zaman gelmişti. Göreceğiniz gibi temiz kalplerin ve samimi inananların sınav zamanı olacaktı.

O zamanlar Bahauallah Dinin lideri değildi. Bir çok babi, Kuddüs'ü lider olarak görüyordu çünkü o Bab'a en yakın olardı. Konferansı Bab istemişti ama zindanda olduğu sürece orada olamadı.

Ufak ufak Bahauallah'ın toplantıdaki en önemli insan olduğu daha da açıklığa kavuşuyordu. Her gün inananlara yeni bir Levhi açıklıyordu. Bu levihlerde orada bulunan her insana yeni Gün için yeni ad veriyordu. Tahire'ye Kurratül Ayn, Muhammet Ali'ye Kuddüs gibi isimler verildi. Hüseyin Ali olarak bilinen Bahauallah toplantıda hastalandı ve çadırdaki yatağında kaldı. Kuddüs, Bahauallah'ın hastalığını duydu ve çabucak yanına gitti. Geriye kalan inananlarda kısa süre sonra Bahauallah'ın çadırına gitti ve onun etrafına toplandılar. Çok geçmeden Tahire'den Kuddüs'e bahçeye gelmesini isteyen bir haberci ulaştı. Kuddüs bir kadında emir gelmesine çok sinirlendi ve "Tahire ile olan ilişkilerimi kesiyorum. Gitmeyi reddediyorum."dedi. Bu mesajla haberci Tahire'ye geri döndü fakat Tahire onu tekrar Kuddüs'e gönderdi. "Tahire onunla bahçede

görüŖmeniz konusunda ısrar ediyor” dedi. “Eğer siz ona gitmezseniz o size gelecek.”

O günlerde bir kadının erkelerle görölmesi uygun değildi. Hiçbir erkek karısı olmayan kadının yüzüne bakmamalıydı. Tahireye hiçbir erkek bakamıyordu çünkü o kutsal ve saf bir kadın olan Hz.Muhammet’in kız kardeŖi olan Fatma’nın geri dönüşüydü. Bundan dolayı Kuddüs, Tahire’nin böyle bir Ŗey yapacağına inanmıyordu. Bu yüzden “seninle gelmiyorum” dedi. Sonra, haberci Kuddüs’e “Ya benle birlikte geleceksin yada bu kılıçla başımı kesmelisin.” dedi. Habercinin kılıcını Kuddüsün ayaklarına uzatması ve kafasını kessin diye eğilmesi Kuddüs için süpriz olmuştu. Artık hiçbirŖey Kuddüsü durduramazdı, bu nedenle kılıcı kaldırdı ve “Tamam, eğer kafanın kesilmesini istiyorsan keseceğim.” ama o esnada Tahire karşılarında duruyordu.

Herkes Ŗaşırdı. ve bir kadının yapabileceği ne kadar kötü birŖey! O sadece bir erkekle çadıra girmemiŖti hemde peçe takmıyordu ve çok güzel giyinmiŖti. Hiçbir erkek daha önce böyle birŖey görmemiŖti. Bir adam o kadar Ŗok olmuştu ki kendi boğazını kesti. Yüzü ve vücudu kanlar içinde toplantıdan kaçtı. başka bir çok kiŖi toplantıyı ve emride terk ettiler. Diğerleri konuşamadı, gözlerine inanamadılar.

Tahire ilerledi ve Kuddüsün yanına oturdu. Orada olanlara birkaç söz söyledi ve vaad edilen sur sesi olduğunu ilan etti. Sonra Kuddüs’e döndü ve “Horasanda emri öğretim yolunca çok dikkatli değildin.” Kudüs çok sinirlendi ve “Kendimi memnun edecek kadar yapabilirim. Öğrenci arkadaşlarımla istek ve arzularımı yapmak zorunda değilim.” dedi.

Tahire ve Kuddüs arasındaki bir kaç gün sürecek kavganın başlangıcıydı. Tahire, Babilere “Kuddüs bir çok hata yaptı ve ben Bab tarafından ona yapması

gerekeni öğretmek için geldim.” dedi. Kuddüste “Tahire yanlış olandır. O size doğruyu söylemiyor. Tahire’yi takip eden yanlış davranmış olur.” diye cevap verdi. Bazı Babiler Tahireye katıldı, kimisi de Kuddüs’e katıldı. Bir çoğuda ikisininde doğru olduğuna inandı ve bu inananlar inaçlarının ne kadar güçlü olduğu konusunda test edildi.

Birkaç gün sonra Bahauallah çok güzel bir günde kavgayı durdurdu. Tahire ve Kuddüs bir araya geldiler ve Kuddüs, Tahirenin doğru söylediğini kabul etti. O ve Tahire tekrar dost oldular ve inananlar Bahauallah tarafından Babın öğretilerini kabul etmeye çağrıldı.

Her ne kadar o zamanki babiler bilmese de Bahauallah, Kuddüs ve Tahire bu kavgayı birlikte planlamış gibi görünüyordu. Tahire, talimatları Bahauallah’tan almıştı. Bahauallah ona yapması gerekenleri söylüyordu. O, Kuddüs’e de, Tahire ile kavga etmesini söylemişti. Bahauallah neden yeni öğretileri sunmak için böyle bir yol seçmişti? Çünkü Bab oradaki herkesin eski islam kurallarını mı yoksa Bab tarafından getirilen yeni yaşam şeklini kabul edeceklerine kendi kendilerine karar vermelerini istiyordu. Bu kalplerin büyük bir sınavdan geçme zamanıydı. Hz. Babın öğretilerinin karşısında yada yanında yer alan ve Tahire ile Kuddüs arasında doğmuş olan bütün tartışmalar gündeme geliyordu ki, böylelikle herkesin bu konular üzerinde düşünüp belirli bir karara varabilsin. Kuddüs ve Tahire konferans boyunca birbirlerine kızgın gibi görünmelerine rağmen yalnızca Hz. Bahauallah’ın öğretilerine göre hareket ediyolardı.

Bedeş’tte ki konferans bittiğinde inananlar Mazinderan’a gitmek üzere yola çıktılar. Kuddüs ve Tahire aynı vagonda yolculuk ettiler.

5

Bahaullah, Tahire, Kuddüs ve inananların bazıları, Niyala köyünde yolda dinlenirken bazı insanlar dağın tepesinden onlara taş atmaya başladı. Tehlikeden dolayı, Bahaullah, Kuddüs'e kendi kıyafetlerini giydirdi ve uzağa gönderdi. Saldırı durduktan sonra Bahaullah, Niyalalı insanlarla konuştu ve yanlış yaptıklarını görmelerini sağladı.

Kuddüs öldürülmekten kurtuldu ama yinede düşman tarafından yakalandı ve koruma altında, Sari kentindeki bir yakınının evine yerleştirildi. 95 gün o evde kaldı ve kendisine iyi muamele edilmesine rağmen yapmayı en çok arzuladığı şeyi – dışarı çıkamadı ve sevgiyle bağlı olduğu inancını kimseye duyuramadı. Babiler için İran'da olmak artık daha da zorlaşmıştı. Git gide birçok İranlı, Bab'ın, İsa ve Muhammet'in 2. gelişini kabul ediyordu. Git gide daha çok insan Bab'ın Bedeştteki konferansta Muhammet'in bazı yasalarına son verdiğini duyuyordu ve bu nedenle git gide daha çok müslüman inancının lideri babilere nefret etmeye başladılar ve yeni dinin yayılmasına engel olmak istediler.

Babilerin gece ve gündüz evlerini terk etmeleri tehlikeli olmaya başlamıştı. Müslümanlar öldürebildikleri kadar babiyi öldürmeyi denediler. Erkekler gündüz dışarıdayken eve girip kadın ve çocukları öldüreceklerdi. Gece, Müslümanlar, babilere, evlerine dönerken yada yolda yürürken saldıracaklardı ve ya onları öldüreceklerdi veya hürelere atacaklardı. Bir süre sonra Bab, Molla Hüseyin'e, hâlâ Sari kentinde bir yakının evinde koruma altında olan Kuddüs'e yardım etmesini söyleyen bir mesaj gönderdi. Bunun üzerine Molla Hüseyin adamlarını topladı ve hazırlandı. Yolda , Molla Hüseyin ve adamları öyle çok saldırıya uğradılar ki,

Molla Hüseyin Şeyh Tebersi'nin türbesinde durması gerektiğine karar verdi böylelikle adamlarını ve kendini koruyabilecek bir kale yapacaktı.

Şeyh Tebersi kalesi inşa edildiğinde de, Bahauallah, orayı denetlemek için geldi. Denetledikten sonra, Bahauallah kaleyi onayladı. Bazı öneriler verdi ve kaleyi daha kullanışlı hâle getirdikten sonra, Molla Hüseyin'e "Bu kalenin ve arkadaşlığım tek eksiği Kuddüs'tür" dedi. Bahauallah, eğer Kuddüs orada olsaydı herşeyin daha iyi olacağını biliyordu. Bu nedenle Molla Hüseyin'e, Molla Mehdiyi 6 adamla Sari'ye, Kuddüsü gidip getirmesi için göndermesini söyledi. O bunun çok kolay olacağını söyledi. Bütün yapmaları gereken, Kuddüsün yakınına Kuddüsü onlara vermesini söylemekti, hepsi buydu. Allah korkusu ve onun cezalarından çekinmesi hiç düşünmeksizin tutsağını teslim etmesine sebep olacaktır.

Bahauallah'm söylemiş olduğu gibi, adamlar Sari'ye gittiler. Kuddüsü istediler ve yakını onu sorun çıkarmaksızın gitmesine izin verdi. İşte Tanrı'nın gücü buydu.

6

Kuddüs Şeyh Tebersi kalesine çıkarken, Molla Hüseyin bütün adamları kalede topladı ve onlara Bab ve Bahauallah'm, Kuddüs'ün kalede olmasını istediklerini söyledi. Onlar, Kuddüs'ü, Bab'm kendisi gibi görmeliydiler. "Kendi adıma, beni onun 2. derecede hizmetçisi olarak görmelisiniz. Kuddüs'e, Beni öldürmenizi söylese bile kesinlikle itaat etmelisiniz. Eğer tereddüt ederseniz, inancınızda sabit değilsinizdir. O, sizi davet etmeden ona gitmemelisiniz. Kendi istek ve arzularından vazgeçmelisiniz ve onun planlarıyla talimatlarını takip etmelisiniz. Sizinle iftihar edeceğim

şekilde hareket etmelisiniz.” Sonra Molla Hüseyin adamlarından 100 tenesini alıp Kuddüsü karşılamaya gitti. Herkesin ellerine mum verdi ve gecenin karanlığına çıktılar. Sevgilileri Kuddüsü görmek, onlar için çok büyük bir sevinçti. Hâlâ ellerinde mumlarla yeni kaleye giden yeni liderlerini takip ederken “ilahi, ilahi, Efendimiz Tanrı, ruhların ve meleklerin efendisi yüce Tanrı” ilahisini söylüyorlardı zaten Kuddüs, kutsal anlamına gelir.

Şeyh Tebersi’de atından indiğinde ilk sorusu Bahauallah hakkında oldu. Molla Hüseyin ona, eğer Tanrı isterse Bahauallah bu kaleyi tekrar ziyaret edebilir dedi. Sonra, Kuddüs kalede kaç adam olduğunu sordu. Müslümanlığa göre, “Yeni Gün” ün gelişi ile ilgili kehanetin gerçekleşmesi için 313 kişi olmalıydı. Molla Hüseyin kapısından girerken adamlarını teker teker sayıyordu. Toplam 312 adam saydı. Sayıyı Kuddüs’e bildirmek için kale kapısından çıkarken genç bir adam aniden koşarak kalenin içine girdi. Barfuruş’tan itibaren bütün yolu koşmuştu, böylece kaledeki adamlara katılabildi ve hayatını Sevgili Bab’a adadı. Molla Hüseyin, Kuddüs’e artık kalede 313 adam olduğunu söylediğinde, Kuddüs, “Allahın peygamberinin vaad edilen kişi hakkında söylediği her ne varsa yerine gelecektir.” Böylelikle yeni günün gelmiş olduğu hem ispatlanmış hem de insanlar bu gerçeği fark etmiş olurlar.

Kuddüs’ün Şeyh Tebersi’de adamlara verdiği önderlik, ruhani bir önderlikti. Babilerle ilgili kaledeki en ilginç şeylerden biri onlar savaşçı ve asker değillerdi. Bir çoğu öğretmen, öğrenci ve faydalı işlerle uğraşan insanlardı. Güçleri ruhlarından geliyordu, kaslarından değil. Onların özlemini duydukları şey bu Yeni Gün ile ilgili ruhani anlayışlarının artmasıydı. Bu yüzden

Kuddüs, onları yeniden her yönüyle yaşam verebilecek en uygun insandı. O bir bilgindi.

Kaleye vardığında, Molla Hüseyine yazması için bazı sözler verdi ve bunların inananlara okunmasını istedi. Bir tanesi tamamen Bab'la ilgiliydi, ikincisi Bahauallah ile üçüncüsü de Tahireyle ilgiliydi. Bazıları, Kuddüsün neden Bahauallah hakkında böyle güzel şeyler yazdığını merak ediyordu çünkü Bahauallah'ın ne kadar önemli bir kişi olduğunu bilmiyorlardı. Kuddüs, eğer Tanrı isterse zaman içerisinde anlayacaklarını söyledi.

Kuddüs, Kuran'ın bir bölümünden harika bir yer yazıyordu. Kaledeyken, her türlü zor şartlara rağmen yazıyı bitirdi ve babiler onun gücüyle heyecanlandı. Bu, kuranın 6 katı uzunlukta idi. Bu günler boyunca her sabah her ikindi, Kuddüs, Molla Hüseyin'e ve onun diğer arkadaşlarından Bab'ın yazılarını seslendirmelerini isteyecekti. Kuddüs, kalenin yanındaki açık alana oturacaktı ve arkadaşları etrafına oturacaklardı sonra Kuddüs sevgili Efendisinin sözlerini dinleyecekti. Etrafındaki mücadeleler gürültü yaparken, O, zamanını Bab'ın sözlerini dinlemekle geçiriyordu. Tamamen sakin bir şekilde, kurşunların nereye gittiğini umursamayacaktı. Sadece dua edecekti, "Senin hatırın için Şirazda acı çeken ilk kişi olmaktan çok mutluyum. Senin emrin için daha makbul olacağından, yolunda acı çekerek gelecek ilk kişi olmaya hasret duyuyorum."

Bu, Kuddüsün sahip olduğu bir çeşit bilgi ve inançtı. Arkadaşları onun cesaretini görünce ve bilgeliğini duyunca inançları güçlendi, kendi kendilerine cesaretlendiler. Önce Molla Hüseyin'in, Kuddüs'e verdiği dikkatin, Bahauallah ve Bab'ın, Kuddüs'ün orada olması gerektiğini söylemelerinden dolayı olduğunu düşünmüşlerdi. Ama derece derece, onlar kendilerinden

kalplerinin hepsini Molla Hüseyin'e verdikleri gibi Kuddüs'te verecekleri kadar sevme başladılar.

7

Günler sonra düşman, Şeyh Tebersi kalesine saldırdı. Her seferinde Babiler, “Ey Zamanın Sahibi” diye yalvarırlardı ve savaşı devam ettirirlerdi. Her ne kadar Babiler sayıca az olsa da, savaş için hazırlanmamış olsa da ve yiyecek azlığından dolayı genellikle aç olsalar da, orduların saldırısına karşı kendilerini savunuyorlardı. Kuddüs ve Molla Hüseyin öne çıktılar ve arkalarında aynı tarafta cesurca savaşan diğerlerinden daha çok cesaret gösterdiler.

Bir gün düşman, su kaynaklarını kesti. Kaleden su aramak için çıkan kişi mutlaka öldürülecekti. Kuddüs, adamlarına kaleyi terk etmemelerini söyledi. Adamlardan biri “Ekmeğimiz zaten düşman tarafından kesilmişti. Suyumuzda kesilirse ne olur?”

Bu soru sorulduğunda Kuddüs, Molla Hüseyin'e döndü ve “Tanrı istiyor bu gece şiddetli bir yağmur yağacak, ardından da kuvvetli bir kar yağışı yaşayacağız. Bu, bize onların planladıkları saldırıyı geri çevirmemize yardımcı olacak.”

O gece kaleye çok yağmur yağdı ve çevredeki düşman cephaneleri tahrip olmuştu, ve Babiler artık birçok haftayı geçirecek kadar suya sahip oldular. Ertesi gece kuvvetli bir kar yağdı ve Kuddüs, şikayet eden adamlarına “dualarımıza cevap veren ve düşmanların üstüne kar yağdıran Tanrıya şükürler olsun. Bu onlara sorun getirdi ve bizim kalemizi canlandırdı.”

Ama yine de düşman, saldırılarına devam etti ve Kuddüs daha iyi bir koruma sağlasın diye bir tane hendek yapılmasını istedi. 19 gün hendeği kazmak için çalıştılar ve sonunda bitti. Kısa bir süre sonra düşman kaleye bir

ordu gönderdi. Bu sefer ordu prens, Mehdi Koli Mirza tarafından kumanda ediliyordu. Prens, kalenin üstündeki tepede kamp yaptı ve askerlerine o yönde ateş etmelerini emretti. Kuddüs “Ey Tanrının kahramanları, atlarınıza çıkın” sinyalini verdiğinde daha gündüz molası olmamıştı ve kalenin kapıları açıldı. 202 atlı adam Kuddüs ve Molla Hüseyin’i arkalarından düşman ordusuna doğru takip ettiler. Ordu, 202 babiden daha fazlaydı ama babiler sanki hiç ordu yokmuş gibi içlerinden geçip gittiler. Direk Prensın karargâhına ve özel odalarına doğru gittiler. Prens çok şaşırıldı ve korktu, kendini odasının arka penceresinden attı ve kaçarken ayakkabılarını giymek için bile durmadı.

Babiler Prensın karargâhına girince altın, gümüş ve birçok pahalı şeyin dolu olduğu kutular buldular. Bir miktar barut ve Prensın en sevdiği kılıç hariç hiçbir şeye dokunmadılar. Savaştan sonra, Molla Hüseyin seyrederken, Kuddüs’ün etrafına toplandılar. Aniden düşman ordusu gene saldırdı. Kuddüs ağzından kurşunla vuruldu. Birkaç tane dişini tükürdü ve boğazıyla dili yaralanmıştı. Konuşamıyordu. Molla Hüseyin, Kuddüs’ün ağzından akan kanı görünce dehşete düştü ve Molla Hüseyin, kendini kafasından vuracaktı ama Kuddüs ona zamanında engel oldu. Sonra, Molla Hüseyin, Kuddüs’ün kılıçlarını ve Prensın sevdiği kılıcı aldı ve düşman ordusunun arkasından tek başına gitti. Bütün ordu döndü ve ters yöne koştular.

Ağrı ve pişmanlıkla Kuddüs’ü kaleye taşıdılar. Herkes üzgündü çünkü o acı çekiyordu. Kuddüs onların mutsuz olduğunu gördüğü zaman konuşamadığından bir kağıt aldı ve yazdı. Kağıda “Tanrı’nın istediğini kabul etmeliyiz, onun yolunda gittiğimiz sürece metin ve kararlı olmalıyız...Vücutum yaralı olsa da ruhum mutlu. Tanrıya çok minnettarım. Eğer beni seviyorsanız

üzülmeyin, bu beni de üzer.” Bu Kuddüs’ün babilere Tanrıya hizmet ederken mutlu olmalarını öğretme yoluydu. Acıya sebep olması önemsizdi.

Kuddüs iyileşti ama birkaç gün sonra kaleye yapılacak saldırıda onlara yardım edemeyecekti. Molla Hüseyin, adamları kendi yönetmek zorundaydı. Bu savaşın, Onun son savaşı olacağını biliyordu. Arkasından adamları gelirken kalenin dışına sürdü “Ey zamanın sahibi” diye bağıyorlardı ama kavga esnasında, Molla Hüseyin’in atı bir ipe yakalandı ve göğsünden vuruldu. Birkaç saat sonra öldü ama ölmeden önce, kaleye geri taşındı ve muhteşem bir şey gerçekleşti.

Molla Hüseyin odasına getirildiği zaman, Kuddüs, kalan adamlara gitmelerini buyurdu. Onlara “Beni onunla yalnız bırakın. Sadece onun bilmesini istediğim şeyler var” dedi. Herkes Molla Hüseyin ve Kuddüs’ü odada yalnız bıraktı ama kapının dışında durup beklediler. Adamlardan biri kapıdaki çatlaktan bakıyordu ve Kuddüs’ün, Molla Hüseyin’in ismini söylediğini duydu. Molla Hüseyin’in kalkmasını ve kendi kendine Kuddüs’ün karşısında dizlerinin üstünde her zamanki tavrıyla oturduğunu gördüğünde çok şaşırıldı. Molla Hüseyin’in başı eğik ve gözleri aşağıda, Kuddüs’ün her zaman söylediği sözü dinliyordu. Adam, Kuddüs’ün, Molla Hüseyin’e şöyle dediğini duydu: “Bu dünyayı terk etmek için acele ettin ve beni düşmanla karşı karşıya bıraktın. Tanrı lütuf ederse sana kısa sürede katılırim ve böylece cennette olmanın o güzel tadını tadabilirim.”

2 saat boyunca Molla Hüseyin ve Kuddüs konuştular ama kimse onların ne konuştuklarını bilmiyordu. Uzun süre sonra, Kuddüs arkadaşlarına kapıyı açtı ve “Molla Hüseyin’e son güle gülemi söyledim. Ona daha önce söylemediğim birçok şeyi söyledim.” Onlar Molla Hüseyinin yattığı yere gittikleri

zaman, o ölmüştü. Ama hala yüzünde gülümseme vardı ve çok barışçıl görünüyordu sanki uykuya yatmıştı.

Kuddüs, kendi başına Molla Hüseyin'in vücuduna özen gösterdi. Molla Hüseyin'e kendi gömleğini giydirdi ve Şeyh Tebersi türbesinin güneyi ve yanına gömülmesini buyurdu. Molla Hüseyin gömülmeden önce Kuddüs'ün son sözleri şunlardı “Ne mutlu sana ki, son saatine kadar Allah'ın ahdi misakında sabit kaldın.” Sonra, Molla Hüseyin'in gözlerini ve alnını öptü ve mezarına yatırdı. Etrafta duranlara Molla Hüseyin'in gömüldüğü yerin gizli tutulmasını söyledi. Sonra şahit olan 36 adamın türbenin kuzey tarafına gömülmesini emretti – hepsi tek mezara. Ve onlara son sözü “Tanrının sevdiklerinin, inançtaki bu şehitleri örnek almalarını sağlayın. Onları, şu anda bunların ölüleri gibi, hayatta birlik içinde olmalarını sağlayın.”

O gece, Kuddüsün adamlarından yaralanmış olanlar 90 dan az değildi, bir çoğu da sonuçta öldü. Kuddüs, Molla Muhammet Bekir'e, Molla Hüseyin yerine adamları organize etme görevini verdi. Molla Muhammet Bekir, kaleyi ve babyeyi inşa eden adamdı.

O gece düşman çok kötü yenilmişti. 35 gün önceydi başka bir saldırı yapabildiler. Babiler bu sürede bile kaleden çıkıp yiyecek alamadılar. Un yapmak için topraktan kemik çıkardılar ve Molla Hüseyin'in atını et yemek için kestiler. Bu bittikten ve adamlar acıkmaya başladıkları zaman, Kuddüs, Molla Muhammet Bekir'e son pilavı dağıttırdı. Herkes payını aldıktan sonra Kuddüs “Herkim kendini sorunlarla mücadele etmek için güçlü hissederse bizimle kalacak. Eğer biri ufakta olsa korkuyorsa kaleyi şimdi terk etmeli. Yakında düşman gece saldıracak ama o zaman zorluklardan kaçmak için bir yol olmayacak.”

O gece adamlardan biri, arkadaşlarına ihanet etti ve haberleri düşman ordusundaki polis memuru olan Abbas Kuli Han 'a gönderdi, Molla Hüseyin'de diğerleri gibi öldürüldü. Abbas Kuli Han'ı babilere bu aç hallerinde ve kötü sınavlardan geçerken saldırması için kışkırttı. Abbas Kuli Han'ı, Molla Hüseyin'in ölümünü duyunca çok sevindi. Artık Şeyh Tebersi kalesini ele geçirmek için bir sorun yoktu ve Şah'tan bu güzel başarısından dolayı ödül alacağından emindi. Ona haberleri getiren haberciyi öldürdü ve başka bir saldırı için hazırlandı.

Saldırının ilk günü 2 alay adamlı kaleye yürüdü. Kuddüs gelenleri gördü ve Mirza Muhammet Bekir'e 18 adam al ve bu iki alayı dışarıda karşıla dedi. "Abbas Kuli Han'a Molla Hüseyin'in bizle olamayacağını, Tanrı'nın kuvvetinin arkadaşlarıma düşmanı yemesi için güç verdiğini öğret."

Mirza Muhammet Bekir çabucak 18 adamını seçti ve "Ey zamanın sahibi" diye bağırarak kaleden çıktıklarında, bütün ordu, hayatları için koştu. Abbas Kuli Han korktu ve atından düştü, üzüntüyle botlarından birini bıraktı. Botlarından biriyle, ondan daha hızlı bir şekilde kaçan ordunun peşinden koştu.

Tanrının yardımı ve korumasıyla 19 adam koca orduyu yenmişti. Bu babiler için bir ferahlamaydı. Bu onlara Tanrının gücünü bir kez daha hatırlattı ve Molla Hüseyin'in ölümünden sonra bir daha hissetmedikleri birlik hissini verdi. Yiyeceksiz kalmalarına rağmen tekrar. Savaş alanından ölü atları topladılar ve etlerini pişirdiler.

Kalede bir inek kalmıştı ama ineğin sahibi onu öldürmeyecekti. Sütü her gün Kuddüs'e puding yapmak için kullanıyordu. Adamlar daha da acıkınca bununla birlikte Kuddüs yemeği çay kaşığı dolusundan daha fazla

Yiyemiyordu ve sonra kalanını da adamlarına veriyordu. “Molla Hüseyin bizi terk ettiğinden beri yemekten zevk alamıyorum.” dedi, “Aç yoldaşlarımı etrafımda gördüğümde kalbim kan ağlıyor.” Mutsuzluğuna rağmen Kuranın açıklamalarını yazmaya devam ediyordu ve adamlarını cesaretli olmaya ve sonuna kadar sabırlı olmaya teşvik ediyordu.

Bir adam, Molla Mirza Muhammet, Kuddüs hakkındaki şu hikayeyi anlatır ve o günlerde kalede: “Tanrı bilir”, dedi, “aç olmamıza rağmen hiç yemeyi düşünmedik. Aklımız günlük ekmeğimizde değildi artık. Kuddüsün okuduğu sözleri ve bize bizim yorulmayacağımızı söylemesi yüzünden çok ağladık. Yıllarca öyle devam edebildik. Hiçbir şey bizi mutsuz yapamadı. Ne zaman yiyecek kıtlığı bizi güçten düşürdüğünde, Mirza Muhammet Bekir, Kuddüs’ü acele ile gönderirdi. Kuddüs aramızda yürürdü, her birimize birkaç söz söylerdi ve ruhlarımız büyük bir sevinçle geri dönerdi. Sadece onun yüzünü görmeye ihtiyacımız vardı ve kendimizi eğer o anda düşman saldıracak olsa çarpışacak ve yeni bir başarı kazanacak kadar güçlü hissederdik.”

Düşmanları başka bir saldırı için hazırlanırken, babiler yaşamlarına kalenin içinde devam ettiler, mutlu bir şekilde gelecek olan nevrüza hazırlanıyorlardı. O yıl nevrüza (1849) Tanrıya şu ilahi ile şükür şarkıları söylediler “İlahi, İlahi, Efendimiz Tanrı, meleklerin ve ruhların Efendisi Tanrı.” Şarkı söylediler ve çok mutluydular. Herşeye gücü yeten Tanrının onlara verdiği bir çok şey için şükrettiler. Hiçbir şey onların mutluluklarını, Kuddüsün huzurundayken ve Tanrıya onun kahramanları gibi hizmet ederken bozamazdı.

8

Nevruz gününde, Kuddüs, yoldaşlarına, Emir için birkaç kişinin kurban olacağı zamanın gelmekte olduğunu söyleyen bir mesaj yazdı. Nevruzdan sonra 9. gün, 4 ordu küçük Şeyh Tebersi kalesinden silahlarını ateşlemeye başladılar. Silahlar ses çıkarmaya başladığı zaman Kuddüs odasından çıktı ve kalenin ortasına yürüdü. Yüzü gülücükle doldu ve hiç ciddi görünmedi. Yürürken, bir top güllesi önüne düştü. O sakince onu ayağıyla yuvarladı ve “bu küçük düşmanlar nasılda Tanrının gücünü fark ettiler! Tanrının istediğini yapacağını mı unuttular? Tanrının kahramanlarını mı -ki bu kahramanların imtiyaz yada şöret yada dünyasal karşılık umurlarında değil- korkutmaya çalıştılar?” dedi.

Sonra adamlarına döndü ve şu harika sözleri söyledi: “düşmandan gelecek hiçbir şeyden korkmayın. Sizler, Hz. Muhammet’in Kuranda şu sözlerle bahsettiği kişilersiniz: “Ey, ne kadar uzun süredir kardeşlerimin çehrelerini görüyorum; dünyanın sonunda ortaya çıkacak olan kardeşlerim! Biz kutsanmış olanız, onlar kutsanmış olanlar; onların kutsanmışlığı bizimkinden daha çok.” Bugün korkmamalısınız, yoksa Muhammet’in size verdiği ünü kaybedersiniz. Her biriniz kendi öleceğiniz zamana sahipsiniz. O zaman geldiğinde hiçbir şey ve hiç kimse bunu değiştiremez. Her kimse ne kadar denese de hayatınızı olacağından daha kısa yada uzun yapamaz. Sadece Tanrı bilir ve biz onun planına razı olmalıyız. Eğer bu kaleye ateş etmeye devam edecek kör olası silahlardan bir an için bile olsa korkarsanız, Tanrının korumasını kaybedeceksiniz.”

Adamlar daha ve daha susadığı ve acıktığı halde bu konuşma onların kalplerine yeni hayat verdi. Kendilerini yani bir saldırıya hazırladılar. Birkaç günde mermiler kalenin içine düşmeye başladığında babiler

Kuranın ayetlerini yüksek sesle seslendirmeye başladılar böylece ordu dışarıdan duyabiliyordu. Prens, vaz geçmemelerine ve teslim olmamalarına çok şaşırıldı. Bunun yerine, babiler ilahi ve dua okuyorlardı.

Sonunda, dört ordudan birinin lideri olan Cafer Kuli Han, yüksek bir kule inşa ettirdi ve tepesine de topunu yerleştirdi, böylece kalenin içine direk ateş edebilecekti. Kuddüs, kulenin inşa edildiğini gördüğünde, Mirza Muhammet Bekir'e "dışarı çık ve şu yeni generale Abbas Kuli Han'a attığın sert yumruğu at. Ona, Tanrının aslan yürekli savaşçıların yorgun ve aç olsalar da, onlara sadece Tanrını verdiği büyük bir gücü gösterebileceklerin öğret. Ona daha çok acıktıklarını ve düşmana daha çok zarar vereceklerini öğret."

Mirza Muhammet Bekir tekrar 18 adamla kalenin dışına çıktı. Çok şiddetlice, düşmanı paniğe sokan "Ey zamanın sahibi!" çığlığını attılar. Cafer Kuli Han ve 30 adamı babilerin kılıçlarından önce düştüler ve kulelerinde silah fırladı. Sonra babiler düşman inşa ettiği duvarları yıkmaya başladılar, ama hava karardı, ve artık kaleye dönüldü. Hiçbir babi savaşta zarar görmedi. Onun yerine kaleye düşmanın en güçlü ve en iyi beslenmiş atlarını getirdiler.

Bu saldırıdan kısa bir süre sonra, düşmanın kampında, birçok subay ve adamın öldüğü büyük bir patlama oldu. Bundan dolayı bütün bir hafta boyunca babilere saldırı yapılmadı. Bu süre boyunca Kuddüs, adamlarına kaleden ve buldukları bütün çimleri toplamalarına izin verdi. Bu çimeni kaynatıp çorba yapıyorlardı. Bu onların kalan son yemeği idi. Kuddüs, zamanının büyük kısmını adamlarıyla konuşmakla, onlara neşe vermekle ve kalplerini aydınlatmalarına yardım etmekle geçiriyordu.

Bir ay sonra toplar ateş etmeye başladı. Bu sefer ordu kaleye şiddetli bir şekilde saldırıyordu bu nedenle Kuddüs, Mirza Muhammet Bekir’i 18 adamla göndereceğine 36 adamla savaşa gönderdi Onları savaşa gönderdiğinde şunları söyledi “Bu kaleye geldiğimizden beri hiçbir savaşı başlatmadık. Sadece onlar saldırdı, biz kendimizi savunmak için gittik. Eğer onlara kutsal bir savaş açmak isteseydik, eğer insanları güç kullanarak inancı kabul ettirmeyi isteseydik, bunu kolayca yapabilirdik. Şu anda bütün dünyanın insanlarını uyandırmaya ve onları mesajımızı kabul etmeye hazırlayabiliriz. Ama bu bizim izlemeye karar verdiğimiz yol değil. Bizim yolumuz onlara inancımızı, iyi işlerimizi, ve inancımız uğruna ölmeye razı olduğumuzu göstererek insanların dinlerini değiştirmek. Görevi bitirmemiz gereken zaman hızla yaklaşıyor.”

Mirza Muhammet Bekir atından atladı ve 36 adam “Ey Zamanın Sahibi” diye bağırarak takip etti. Babiler orduya doğru atlarını sürdüler ve mücadelede içlerinden beşi öldü. Düşman pes etti, kaçtı ve bayraklarını arkalarında bıraktılar. Babiler beş şehitle kaleye döndüler. Daha sonra onları daha önce ki savaşlarda ölen şehitlerin yanına gömdüler. Mirza Muhammet Bekir bayrağı Kuddüs’e verdi.

9

Birkaç gün boyunca etraf sessizdi. Daha sonra Prensten, Kuddüs’e savaşın durdurulmasını ve barış yapılmasını isteyen bir mektup geldi. Kuddüs, kendisini Prens’in karargahında temsil etmesi için iki adam gönderdi. Prens onları kibar karşıladı; onlara çay ikramında bulundu ama istemediler çünkü kaledekilerden daha fazla yemek ve içmek istemiyorlardı. Daha sonra Prens “Aramızdaki savaş uzun süredir devam ediyor. İki

tarafıta uzun ve iyi savaştı. Yeter: farklarımızı çözmek için bir yol bulalım.” Bu sözlerden sonra Kuran’ı aldı ve řu sözleri bir sayfaya yazdı “Bu en kutsal kitabın, onu indiren Tanrının dürüstlüğünün üzerine aramıza arkadaşlık ve barış getirmekten başka maksadım olmadığına yemin ederim. Kalenizden çıkın ve size kimsenin zarar vermeyeceğine emin olun. Sen, kendin ve yoldaşların, ciddi bir şekilde ilan ediyorum ki, Herşeye Gücü Yetenin, peygamberi Muhammet’in ve kralımız Nasrettin Şah’ın koruması altındasınız. Söz veriyorum, ne ordudan ne de komşulardan hiç kimse size saldırmayacak. Eğer bu başladığım bu istekten başka bir isteğim olursa Tanrı beni sonsuza kadar lanetlesin.” Daha sonra demecinin üstüne damgasını vurdu, Kuran’ı adamlara verdi ve Kuddüs’e en iyi dileklerini göndermelerini istedi. Sonra ekledi, “Bu öğleden sonra, kalenin kapısına, Kuddüsün ve yoldaşlarının kampına gelmek için süreceklerini umduğum bir sürü at göndereceğim. Onları kullanması için özel bir çadır kuracağım ve onları masraflarını ödeyerek evlerine gönderene kadar benim misafirlerim olacaklar.”

Adamlar, Kuran’ı, Kuddüs’e verdiklerinde, Kuddüs onu saygılı bir şekilde öptü ve “Ey efendimiz, bizim aramızda ve insanlarımızın arasında doğrulukla hüküm ver, sen en iyi kararı verirsin.” Hemen ardından, yoldaşlarına kaleyi terk etmeye hazırlanmalarını söyledi.”Prensın davetini kabul etmeliyiz” dedi. “Böylece samimi olup olmadıklarını bize gösterebilirler.”

O anda atlar geldi. Kuddüs, Bab’ın ona verdiği yeşil sarığı giydi, o ve tarafları kaleyi, silahları ve eşyaları hariç herşeyi alarak terkettiler. Çadıra alındılar ve vardıktan kısa süre sonra Kuddüs, adamlarına “Bundan sonra Tanrı’nın adıyla olan herşeyi kabul

etmeliyiz. Hiçbir şeyin bundan sonra elde ettiğiniz güzel ismi elinizden alınmasına izin vermeyin. En Güçlüye dua edin, son saatlerinizde bile ona karşı inançlı olmanıza yardım edecektir” dedi.

Güneş batışından birkaç saat sonra prens tarafından hazırlanan küçük ve az bir yemek ikram ettiler. Kuddüs ve onunla birlikte özel çadırında kalan dokuz adamı, yemeyi redetti. Ertesi sabah prene göndermek için Mirza Muhammet Bekir’i kendisine gelmesini istedi. Kuddüs ona gitmesini söyledi ve döndüğünde ne olduğunu bildirmesini istedi. Mirza Muhammet Bekir, prensi ziyaret etti ve döndüğünde kimsenin zarar görmeyeceğine dair söz getirdi. Sengisar’a gidene kadar Kuddüs’ün adamlarının her birine bir at hazırlanması için plan zaten yapılmıştı. Böylece nerede olurlarsa olsunlar evleri için ayrılmaya izinli olacaklardı.

Mirza Muhammet Bekir, Kuddüs’e döndüğünde “inanıyorum ki, söylediğine kendi de inanmıyor” dedi. Kuddüs de ona katıldı.

Kuddüs takipçilerine gitti ve onlara atlar için bir gün daha beklememeleri gerektiğini söyledi. O gece evlerini terk etmeleri gerekiyordu. O, kendi başına yakında Barfuruş’a gidecekti. Ona, onları terketmemesi için yalvardılar ama o “Ağlamayın. Yakında ayrılmamak üzere tekrar beraber olacağız. Emrimizi Tanrının korumasıyla verdik. Onun istediği her ne olursa olsun mutlulukla kabul ederiz” dedi. Tekrar onlara, evlerini o gece terk etmelerini söyledi.

Henüz sabah olmuştu bu nedenle Kuddüs çadırına döndü. Kısa süre sonra ona iletmek için prensin emirlerini aldı. Çadırına vardığında Kuddüs, prensin mahkumu oldu ve birdaha adamlarıyla konuşmadı. Prens Kuddüsün, adamların, Kuddüsün onların ordu

karargâhlarına katılmasını istediğini belirten bir mesaj gönderdi. Adamların bazıları bu mesaja inandı ve karargâha vardıklarında yakalandılar ve sonra köle gibi satıldılar. Bu adamlar, Şeyh Tebersi kalesinde yaşananları dünyanın kalanına anlatmak için kalanların bir kısmıydılar.

Kalan adamların bir kısmı öldürüldü. Prens in adamları Molla Yusuf'u, Kuddüsün en güvendiği adamlarından birini Babilere gitmesi ve onlara Kuddüs'ün, silahlarını teslim etmesini istediğini söylemesi için zorladılar. Bu bilgi verildikten sonra, adamlar Molla Yusuf'un babilere ne söyleyeceğini tekrarlamasını istediler. Cevapladı "Onlara, bana onlara söylemem için söylediklerinizi söyleyeceğim ve sonra diyeceğim ki "yalandan başka birşey değil" ! Bu sözleri biter bitmez öldürüldü.

Sonra, ordu kaleye döndüğünde silahlarını doğrulttular ve tamamen yok ettiler. Ayrıca her yerini yaktılar ve türbeyle aynı seviyeye getirdiler. Böylece sanki burada hiçbir zaman bir şey olmamış gibi görünecektir.

Son olarak, Babilerin kendilerini koruyacak kaleleri kalmayınca, onlara çadırlarında saldırdılar ve hemen hemen hepsini öldürdüler. Bu arada çok sık söyledikleri şu ilahiyi söylüyorlardı "İlahi, İlahi Ey Efendimiz Tanrı, meleklerin ve ruhların efendisi." Birkaç adam esir alındı ve üç adam prens tarafından korundu çünkü İran'da çok meşurlardı. Eğer öldürülselerdi prens, halk arasında ünü zedelenecekti. Esirler, prensin adamları tarafından zevk olsun diye işkence yapıldı. Bütün dünya bu insanların kurban olmalarını seyretti ve bugün halen onların nasıl böyle birşey yaptığımıza hayret ediyoruz.

10

Bütün adamlar öldürüldüğünde prens, Kuddüs'ü Barfuruş'a götürdü. Orada prens, o kentteki müslümanlığın lideri olan Seyyid-ül Ülema tarafından karşılandı. Bütün din adamları sınıfı, prensi karşılamak için dışarıya çıktılar. İnsanlar caddelere bayrak astılar ve Babilere karşı kazanılan zaferin kutlanması için büyük ateşler yakıldı. Üç gün boyunca prens, Kuddüs'e ne yapacağı konusunda kimseyle konuşmadı. Kendi başına birşey yapmaktan korkuyodu. Kuddüs'ü Tahran'a götürmeyi, Şah'a teslim etmeyi ve Şahın ne yapılması gerektiğine karar vermesini istemeyi planlıyordu. Ama Seyyid-ül Ülema'nın başka planları vardı. Molla Hüseyin'den nefret ederdi ve şimdi de Kuddüs'ten nefret ediyordu. Prensın planlarını anladığı zaman, onunla fikir hakkında tartıştı. Prensın vazgeçmeyeceğini anlayınca herkesi camiye çağırdı. Seyyid-ül Ülema, Barfuruş halkına, prene Kuddüs'ün Şah'a teslim edilmemesi gerektiğini ispatlamakta ona yardım etmelerini istedi. Onlara "Önce Tanrıya yemin ediyorum ki, Kuddüs adlı bu adamı kendi ellerimle hayatına son vermeden ne yemek yiyeceğim nede uyuyacağım" dedi.

Prens, Barfuruş halkının ona karşı olduğunu öğrenince, kendi hayatından endişe duydu. Bundan dolayı, Barfuruş'ta ki bütün din adamlarını toplantıya çağırdı. Böylece ne yapmaları gerektiğine birlikte karar verebileceklerdi. Din adamları toplanır toplanmaz, prens, Kuddüs'ün huzurlarına çağırılması için emir verdi. Kuddüs görününce, prens onu yanına oturması için çağırdı. Sonra prens, Seyyid-ül Ülema'ya döndü ve "Bu sorunun meşvereti Kuran'ın kurallarına ve Muhammet'in sözlerine göre yapılmalıdır. Sadece bu yolla neyin doğru neyin yanlış olduğuna karar verebilirsiniz" dedi.

İlk konuşan Seyyid-ül Ülema idi. Kuddüs'ün yeşil sarığına baktı ve “Niye yeşil bir sarık giyiyorsun? Onu sadece Hz.Muhammet'in soyundan gelenlerin giyebileceğini bilmiyor musun? Bunu yapan herhangi bir kişi, Tanrı tarafından lanetlenir” dedi.

Kuddüs sakince cevapladı “Bütün din adamlarının şükran ve hayranlık duyduğu Seyyid Mürteda, anne veya baba tarafından Hz. Muhammet'in soyundan gelmiyor mu?”

Din adamlarından biri hemen cevapladı “Sadece annesi tarafından.”

“Öyleyse” dedi Kuddüs, “Neden bana karşı geliyorsunuz? Benim annem bu kentin insanları tarafından her zaman İmam Hasan'ın soyundan olarak bilinir. Bu onu Hz.Muhammet'in soyundan yapmaz mı? O her zaman hepimiz tarafından övülürdü.”

Kimse onunla tartışmaya kalkışmadı. Hepsi onun söylediklerinin doğru olduğunu biliyordu. Ama bu, Seyyid-ül Ülemayı durduramadı. Din adamlarına kızdı çünkü Kuddüs onlardan daha akıllıydı. Sonra sarığını fırlattı ve “Bu adam hepimize İmam Hasan'ın soyundan geldiğine ikna etti. Yakında sizi, Tanrının peygamberi olduğu konusunda da ikna eder!”

Bundan sonra, prensin hiç cesareti kalmadı. Hayatından endişe ediyordu. Pantius Plate'in azap çekmesinden hemen önce İsa'nın Sanhedrin'e getirilmeden yaptığı gibi çabucak birşeyler yaptı. Prens, din adamlarına “Bu adama her ne yapmak istiyorsanız yapın, ben sorumluluğu üstümden atıyorum. Ne isterseniz yapmaya serbestsiniz. Yargılanma gününde Tanrı'ya hesap verirken de yalnız olacaksınız.”

Bu sözlerle prens atını çağırdı ve Sari kentini terk etti. Toplantıyı terk etmesinden hemen sonra çok

geçmeden Seyyid-ül Ülema, Kuddüs'ün, İsa'nınkinden daha kötü bir şekilde öldürülmesini emretti.

Önce, Kuddüs'ün elbiseleri çıkarıldı ve Bab'ın ona verdiği yeşil sarığı çamura buladılar. Sonra yalın ayak, çıplak baş, zincirlerle bağlanmış bir şekilde, insanlar onu seyrederken ve tükürürken caddelerde sürüldü. Kentin kadınları ona bıçak ve baltalarla saldırdılar.

Bütün bu olaylar Kuddüs'ün başından geçerken, insanların affedilmesini istedi. “Onları bağışla, Ey Tanrım” diye ağladı “Bizim bildiğimizi ve sevdiğimizi onların bilmedikleri için onlara merhamet et. Onların kurtuluşlarını sağlayacak yolu onlara göstermeye çalıştım ama bak nasıl da beni öldürmeye kalkıyorlar! Onlara doğru yolu göster ve cehaletlerini inanca dönüştür.” Son sözleri “Keşke annem burada olup, kendi gözleriyle düğünümün ihtişamını görseydi.”

Bu sözleri söyledikten sonra parçalara ayrıldı ve ateşe atıldı. Gece yarısında bir ahabap, Kuddüs'ün yakıldığı yere gitti, kalan yanmayan parçaları topladı ve öldürüldüğü yere yakın bir yere gömdü. Böylece asil ruhlu Kuddüs'ün hayatı sona erdi.

Bab, Çehrik kalesinde mahkumken, Kuddüs'ün ne kadar kötü bir şekilde öldürüldüğünü duyduğunda, bütün bir beş ay boyunca yazı yazmadı. Bu büyük keder ve mutsuzluk Vahiyin Kalemını durdurdu.

EPILOGUE

Bab tarafından “Tanrının son ismi” olarak adlandırılan Kuddüs, Şeyh Tebersi kalesinde ilk ve en önemli şehitlerindendi. Kuddüs, Diri Harflerin onsekizincisiydi. Bab tarafından, Mekke ve Medine'ye hacca giderken seçtiği yol arkadaşındı ve İran topraklarında, Tanrının Emri yolunda zulüm görenlerin

ilkiydi. Barfuruş'taki evini Irak'ta ki Kerbela'ya giderken terkettiğinde onsekiz yaşındaydı. Dört yıl boyunca Seyyid Kazım'ın bir öğrencisiydi ve Şiraz'da Bab'ı ziyaret edip iman ettiğinde yirmi iki yaşındaydı. Beş yıl sonra 16 Mayıs 1849'da kendi memleketinin insanları tarafından öldürüldü.

Bab'da Bahauallah'ta Kuddüs için, dine hizmetlerini metheden dua ve levihler yazdılar.

Bahauallah, Bab'tan sonra Kuddüs'ü en önemli Babi olarak kabul ettiğini gösteren "Son Nokta" lakabını taktı.

Bahai Eserleri
Basım ve Dağıtım A.Ş.